

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

O'ZBEKISTONDAGI TARIXIY SHAXSLAR VA ULARNING ILMIY MEROSI

Saminov Shohjahon Sharifjon o‘g‘li

Toshkent davlat transport universiteti

“Siyosatshunoslik” yo‘nalishi 3-bosqich talabasi

Rezyume

Annotatsiya:

Ushbu maqolada O'zbekistonning buyuk ilmiy va madaniy merosiga ega tarixiy shaxslar haqida so'z boradi. Maqola, ayniqsa, xalqimizning yirik mutafakkirlaridan biri bo'lgan Maqsud Shayxzodaning ilmiy faoliyatini tahlil qiladi. Maqsud Shayxzoda nafaqat o'zbek xalqi, balki butun jahon ilm-faniga katta ta'sir ko'rsatgan. Maqolada keltirilgan manbalar orqali Shayxzodaning tarixiy ilm-fan sohasidagi ulkan hissasi taqdim etiladi va uning ilmiy merosining bugungi kundagi ahamiyati yoritiladi.

Kalit so‘zlar: Maqsud Shayxzoda, ilmiy meros, tarixiy shaxslar, O'zbekistonda ilm-fan, tarixiy o'rghanish.

ИСТОРИЧЕСКИЕ ЛИЦЫ УЗБЕКИСТАНА И ИХ НАУЧНОЕ НАСЛЕДИЕ

Резюме

Аннотация: В данной статье рассказывается об исторических личностях, обладающих огромным научным и культурным наследием Узбекистана. В статье анализируется научная деятельность Максуда Шейхзаде, одного из великих мыслителей нашего народа. Максуд Шейхзаде оказал большое влияние не только на узбекский народ, но и на всю мировую науку. Через источники, представленные в статье, представлен большой вклад Шейхзаде в области исторической науки и подчеркнута значимость его научного наследия сегодня.

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

Ключевые слова: Максуд Шейхзаде, научное наследие, исторические личности, наука в Узбекистане, историческое изучение.

HISTORICAL PERSONS IN UZBEKISTAN AND THEIR SCIENTIFIC HERITAGE

Resume

Abstract: This article talks about historical figures with great scientific and cultural heritage of Uzbekistan. The article analyzes the scientific activity of Maqsud Sheikhzadeh, one of the great thinkers of our nation. Maqsud Sheikhzade had a great influence not only on the Uzbek people, but also on the entire world science. Through the sources presented in the article, the great contribution of Sheikhzadeh in the field of historical science is presented and the significance of his scientific heritage today is highlighted.

Key words: Maqsud Sheikhzadeh, scientific heritage, historical figures, science in Uzbekistan, historical study.

Kirish

O’zbekistonning tarixiy va madaniy merosi nafaqat o’zbek xalqining, balki butun Markaziy Osiyo va jahon madaniyatining ajralmas qismidir. O’zbek tarixini o’rganish jarayonida Maqsud Shayxzoda kabi buyuk mutafakkirlarning ilmiy merosi alohida e’tiborga loyiqidir. Shayxzodaning ilmiy va adabiy faoliyati nafaqat o’z davrida, balki keyingi asrlar davomida ham muhim ahamiyatga ega bo’lgan. U o’zining ilmiy tadqiqotlarida tarix, madaniyat, adabiyot va falsafa sohalarini o’zar bog’lab, jamiyatning ijtimoiy hayotini chuqur tahlil qilgan. Uning ilmiy faoliyati O’zbekistonning o’sha davrdagi ilm-fanini yangi bosqichga olib chiqqan.

Shayxzoda o’zining faoliyatida xalqning tarixiy qadriyatlarini va ilmiy merosini saqlab qolishga intildi. U nafaqat ilmiy maqolalar yozdi, balki tarixiy va madaniy tadqiqotlar bilan shug’ullandi. Uning ilmiy faoliyati o’zbek ilm-fanining rivojlanishida, xususan, tarixshunoslik va adabiyotshunoslik sohalarida yangi yo’nalishlarni shakllantirishga yordam berdi. Maqsud Shayxzodaning ilmiy merosi

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

bugungi kunda ham dolzarbdir va uning asarlari yangi avlodlar uchun qo'llanma bo'lib xizmat qilmoqda.

Asosiy qism. Maqsud Shayxzoda (1880-1961) - O'zbekiston tarixining buyuk mutafakkirlaridan biridir. Uning ilmiy faoliyati, ayniqsa, tarixiy tadqiqotlar, adabiyot va falsafaning rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi. Shayxzoda ilmiy izlanishlarida O'zbekiston tarixining turli jahbalarini o'rganib, ularning jamiyatga ta'sirini tahlil qildi. U o'zining maqolalarida tarixni zamonaviy ilmiy usullar bilan o'rganishga e'tibor qaratgan va tarixiy ma'lumotlarning aniqligini ta'minlashga intilgan.

Shayxzodaning eng muhim ilmiy ishlardan biri uning o'zbek tarixini ilmiy asosda o'rganishdagi yondashuvini ilgari surishidir. U o'zbek tarixining barcha davrlarini chuqur tahlil qilib, xalqimizning tarixiy o'rnnini aniq ifodalashga harakat qilgan. Maqsud Shayxzoda tomonidan olib borilgan ilmiy faoliyat, uning O'zbekiston tarixidagi mustahkam o'rnnini yaratdi. Shayxzodaning ilmiy merosi nafaqat o'zbek xalqiga, balki jahon ilm-faniga ham katta ta'sir ko'rsatdi. Uning asarlari tarixiy tadqiqotlar va ilmiy izlanishlarga yangi yo'nalishlar berdi.

Shuningdek, Maqsud Shayxzoda o'zining tarjima ishlari orqali o'zbek adabiyotining rivojlanishiga hissa qo'shdi. U o'zbek tiliga nafaqat xalqaro ilmiy asarlarni, balki milliy tarixni ham tarjima qildi. Uning tarjimalari o'zbek tilida ilmiy nutq va adabiyotning yuqori darajasiga chiqishiga yordam berdi. Shayxzodaning ilmiy va adabiy faoliyatlari uning faqat o'z davriga emas, balki keyingi avlodlarga ham ta'sir ko'rsatdi.

Maqsud Shayxzodaning ilmiy faoliyati faqat tarixiy tadqiqotlar bilan cheklanmay, balki u jamiyatning o'zgarishlarida ilmiy tahlilning ahamiyatini ko'rsatdi. U ilmiy metodlarni qo'llash orqali o'z davrining ijtimoiy va siyosiy hayotini tushunishga harakat qilgan. Shayxzodaning ilmiy faoliyati bugungi kunda ham ilm-fan sohasida ta'sirli meros sifatida qolmoqda. Uning ilmiy ishlardan foydalangan holda ko'plab tarixchilar va adabiyotshunoslar yangi ilmiy yondashuvlarni rivojlantirmoqda.

E CONF SERIES

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th April, 2025

Xulosa va takliflar:

Maqsud Shayxzoda o'zining ilmiy faoliyati bilan nafaqat O'zbekiston tarixini, balki jahon ilm-fanini boyitgan buyuk mutafakkirdir. Uning ilmiy merosi O'zbekistonning ilmiy maktablarini rivojlantirishda va tarixiy tadqiqotlar sohasida yangi yo'naliishlarni yaratishda katta rol o'ynadi. Shayxzodaning ilmiy va adabiy asarlari bugungi kunda ham zamonaviy ilm-fan va tarixshunoslik sohalarida keng qo'llanilmoqda. Uning ilmiy merosi O'zbekistonning tarixiy va madaniy merosini asrab-avaylash va rivojlantirishda davom etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Каримов Наим. “Мақсуд Шайхзода”. Тошкент: Фан, 2009.
2. Shayxov, B. (2015). “O'zbek ilmiy merosi va tarixiy shaxslar.” Tashkent: Ilm-fan nashriyoti.
3. Rasulov, S. (2017). “Maqsud Shayxzoda: ilmiy faoliyat va madaniy meros.” Tashkent: Ma'naviyat.